

BÁO CÁO

Tóm tắt tình hình triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi (Chương trình MTQG DTTS&MN) sau khi thực hiện sắp xếp, tổ chức chính quyền địa phương hai cấp; đề xuất, kiến nghị giải pháp để tiếp tục thực hiện hiệu quả Chương trình MTQG DTTS&MN sau khi thực hiện sắp xếp, tổ chức chính quyền địa phương hai cấp

Văn phòng Quốc gia về dân tộc và miền núi

Thực hiện nhiệm vụ được phân công tại Quyết định số 571/QĐ-TTg ngày 12/3/2025 của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Dân tộc và Tôn giáo đã ban hành các văn bản: số 256/BDTTG-VPCTMTQG ngày 08/4/2025 hướng dẫn chế độ, chính sách của Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế- xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030: giai đoạn I từ năm 2021 đến năm 2025 (sau đây gọi tắt là Chương trình MTQG dân tộc thiểu số và miền núi) tại đơn vị hành chính thực hiện sắp xếp, tổ chức lại; số 296/BDTTG-CS ngày 10/4/2025 hướng dẫn thực hiện chế độ, chính sách đối với đơn vị hành chính cấp xã, thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi thực hiện sắp xếp, tổ chức lại.

Thực hiện Nghị quyết số 190/2025/NQ-QH15 ngày 19 tháng 02 năm 2025 của Quốc hội quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước, Bộ Dân tộc và Tôn giáo đã trình Chính phủ ban hành Nghị định số 124/2025/NĐ-CP ngày 11 tháng 6 năm 2025 quy định về phân quyền, phân cấp; phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương 02 cấp trong lĩnh vực công tác dân tộc, tín ngưỡng, tôn giáo; Bộ trưởng Bộ Dân tộc và Tôn giáo ban hành các Thông tư: số 04/2025/TT-BDTTG ngày 24 tháng 6 năm 2025 sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 01/2022/TT-UBND ngày 26 tháng 5 năm 2022 của Bộ trưởng, Chủ nhiệm Ủy ban Dân tộc quy định quy trình giám sát, đánh giá thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030; giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025; số 05/2025/TT-BDTTG ngày 24 tháng 6 năm 2025 hướng dẫn thực hiện một số dự án thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025.

Sau khi các địa phương triển khai Nghị quyết của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính các cấp, một số địa phương gặp khó khăn vướng mắc liên quan đến việc triển khai các văn bản trên đây, trong đó trọng tâm là việc xác định đối tượng và việc phân cấp thực hiện

một số hoạt động của Chương trình. Qua nghiên cứu, rà soát, Bộ Dân tộc và Tôn giáo đã ban hành 03 văn bản hướng dẫn: công văn số 1320/BDTTG-VPQGDTMN ngày 18 tháng 7 năm 2025 của Bộ Dân tộc và Tôn giáo về việc hướng dẫn, tháo gỡ khó khăn trong triển khai Nghị định số 124/2025/NĐ-CP ngày 11 tháng 6 năm 2025 của Chính phủ; công văn số 1407/BDTTG-VPQGDTMN ngày 27/7/2025 về tình hình triển khai thực hiện Chương trình MTQG sau khi thực hiện sắp xếp, tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp; công văn số 1408/BDTTG-VPQGDTMN ngày 27/7/2025 trả lời kiến nghị của địa phương liên quan đến CTMTQGDTS&MN.

Trên cơ sở các nội dung hướng dẫn của Bộ Dân tộc và Tôn giáo, các địa phương đã hiểu rõ những vấn đề liên quan đến tổ chức thực hiện Chương trình sau khi thực hiện sắp xếp, tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp; tích cực, chủ động triển khai các nhiệm vụ, hoạt động, đẩy nhanh tiến độ giải ngân thực hiện Chương trình.

Căn cứ nội dung Kết luận số 177-KL/TW ngày 11/7/2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tiếp tục xây dựng tổ chức, hoạt động của đơn vị hành chính 02 cấp bảo đảm thông suốt, hiệu quả; Công điện số 110/CĐ-TTg ngày 17/7/2025 của Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục tập trung triển khai các Nghị quyết của Trung ương, Kết luận của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về sắp xếp tổ chức bộ máy và đơn vị hành chính; để tiếp tục triển khai đồng bộ, hiệu quả, phân đầu hoàn thành các nhiệm vụ, mục tiêu của Chương trình MTQG dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn I trong năm 2025, Bộ Dân tộc và Tôn giáo đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố và các bộ, cơ quan trung ương chủ Dự án, Tiểu dự án thuộc Chương trình MTQG dân tộc thiểu số và miền núi, quan tâm chỉ đạo và thực hiện một số nội dung sau:

- Hướng dẫn các địa phương hiểu đúng, đầy đủ và tổ chức triển khai thực hiện hiệu quả các nội dung của Chương trình MTQG dân tộc thiểu số và miền núi theo hướng dẫn tại các công văn: số 256/BDTTG-VPCTMTQG, số 296/BDTTG-CS, số 1320/BDTTG-VPQGDTMN, số 1407/BDTTG-VPQGDTMN, số 1408/BDTTG-VPQGDTMN. Trong đó cần thực hiện theo đúng quy định tại các Thông tư: số 04/2025/TT-BDTTG và số 05/2025/TT-BDTTG.

- Chỉ đạo Chủ tịch UBND các xã tích cực rà soát và khẩn trương tổ chức triển khai thực hiện các dự án, tiểu dự án của Chương trình trên địa bàn các xã sau khi sắp nhập; đẩy nhanh tiến độ giải ngân thực hiện các dự án, tiểu dự án đã và đang triển khai thực hiện để phân đầu hoàn thành toàn bộ các mục tiêu của Chương trình trong giai đoạn I. Lưu ý tập trung chỉ đạo ưu tiên nguồn lực, nhân lực cho các nội dung tại Dự án 1, Dự án 2, Dự án 3 và Dự án 4, đặc biệt là các nội dung có liên quan trực tiếp tới 3 trong 9 nhóm mục tiêu chưa đạt tiến độ,

gồm: (1) Nhóm mục tiêu về cải thiện cơ sở hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội ở các xã đặc biệt khó khăn và thôn đặc biệt khó khăn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; (2) Nhóm mục tiêu số xã, thôn ra khỏi địa bàn đặc biệt khó khăn; (3) Nhóm mục tiêu về công tác định canh, định cư, giải quyết cơ bản tình trạng thiếu đất ở, đất sản xuất cho đồng bào DTTS.

- Các bộ, cơ quan trung ương chủ các dự án, tiểu dự án và các cơ quan được giao nhiệm vụ quản lý thực hiện Chương trình ở cấp tỉnh chỉ đạo, đôn đốc các xã, thôn khẩn trương rà soát, đẩy nhanh tiến độ triển khai thực hiện chương trình; phân công cán bộ theo dõi, tổng hợp ý kiến của cấp xã, thôn về tình hình thực tiễn triển khai các dự án, tiểu dự án và nội dung của Chương trình trên địa bàn; trên cơ sở đó có báo cáo kịp thời về các khó khăn, vướng mắc cần tháo gỡ và kiến nghị các giải pháp cụ thể trong thời gian tới để phù hợp tình hình thực tiễn của các xã sau sáp nhập, đảm bảo phát huy hiệu quả nguồn vốn của Chương trình.

- Các bộ, cơ quan trung ương chủ các dự án, tiểu dự án và các cơ quan được giao nhiệm vụ quản lý thực hiện Chương trình ở cấp tỉnh tiếp tục tham mưu việc cập nhật báo cáo tổng kết, đánh giá kết quả triển khai thực hiện giai đoạn I của Chương trình từ năm 2021 đến năm 2025; hướng dẫn các địa phương đề xuất nhu cầu đầu tư các dự án, tiểu dự án và nội dung chính sách của Chương trình MTQG dân tộc thiểu số và miền núi trong giai đoạn II từ năm 2026 đến năm 2030; tổng hợp và gửi báo cáo về Bộ Dân tộc và Tôn giáo theo quy định./.